

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

22 февруари 2021 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ¹

Декември 2020 г.

Към края на декември 2020 г. **активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове**^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5887.1 млн. лева. Техният размер се увеличава с 1565.4 млн. лева (36.2%) в сравнение с декември 2019 г. (4321.7 млн. лева) и с 640 млн. лева (12.2%) спрямо септември 2020 г. (5247 млн. лева).

Като процент от БВП⁴ **общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове** към декември 2020 г. е 5%, при 3.6% от БВП към декември 2019 г. и 4.5% към края на трето тримесечие на 2020 г.

1. Размер и структура на активите

Към края на декември 2020 г. **активите на местните инвестиционни фондове** достигат 1785.4 млн. лева, като спрямо същия месец на 2019 г. (1711.1 млн. лева) те се увеличават със 74.3 млн. лева (4.3%). В сравнение със септември 2020 г. (1681.2 млн. лева) активите се увеличават със 104.2 млн. лева (6.2%).

Към края на четвърто тримесечие на 2020 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават с 55.5 млн. лева (8.4%) до 713.1 млн. лева при 657.6 млн. лева към декември 2019 г., а тези на **балансираните фондове, фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** се увеличават с 14.4 млн. лева (4.2%) до 354.9 млн. лева при 340.5 млн. лева към края на декември 2019 г. Спрямо септември 2020 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават с 56.7 млн. лева (8.6%), а на **балансираните фондове, фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** – с 13.8 млн. лева (4%). Средствата, управлявани от **фондовете, инвестиращи в облигации**, нарастват на годишна база с 4.4 млн. лева (0.6%) до 717.4 млн. лева към декември 2020 г. (713 млн. лева към края на декември 2019 г.). В сравнение със септември 2020 г. активите на **фондовете, инвестиращи в облигации**, се увеличават с 33.7 млн. лева (4.9%).

Към края на декември 2020 г. относителният дял на активите на **фондовете, инвестиращи в облигации** от общия размер на **активите на местните инвестиционни фондове** е 40.2%, при 41.7% към декември 2019 г. и 40.7% към септември 2020 г. **Фондовете, инвестиращи в акции**, притежават 39.9% от общата сума на активите към декември 2020 г. при относителен дял от 38.4% към декември 2019 г. и 39% към септември 2020 г.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизирани недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

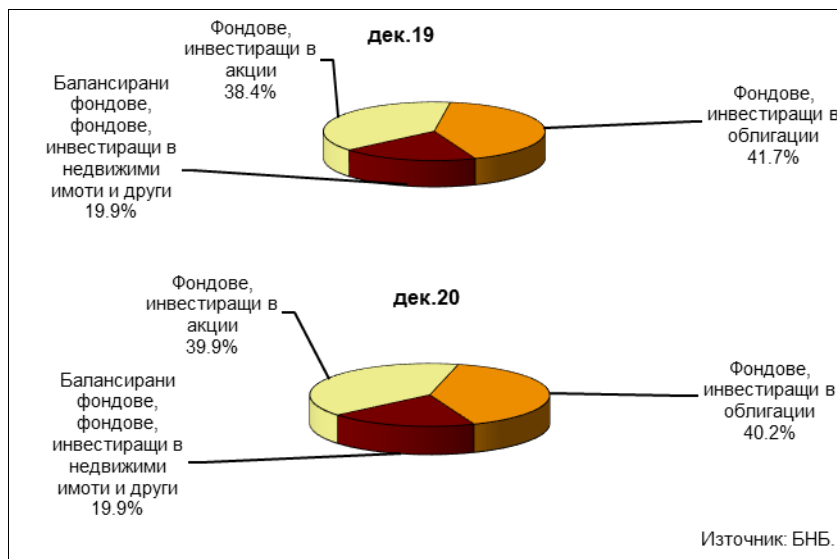
² Разделянето на инвестиционните фондове според вида и инвестиционната им политика е извършено съгласно Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г., относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ.

³ Предварителни данни за декември 2020 г. Пълният комплект от таблици за статистиката на инвестиционните фондове и прессъобщението се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Инвестиционни фондове*.

⁴ При БВП в размер на 117 899 млн. лева за 2020 г. (прогноза на БНБ) и 119 772.3 млн. лева за 2019 г. (данни на НСИ от 19.10.2020 г.).

Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по видове според инвестиционната политика

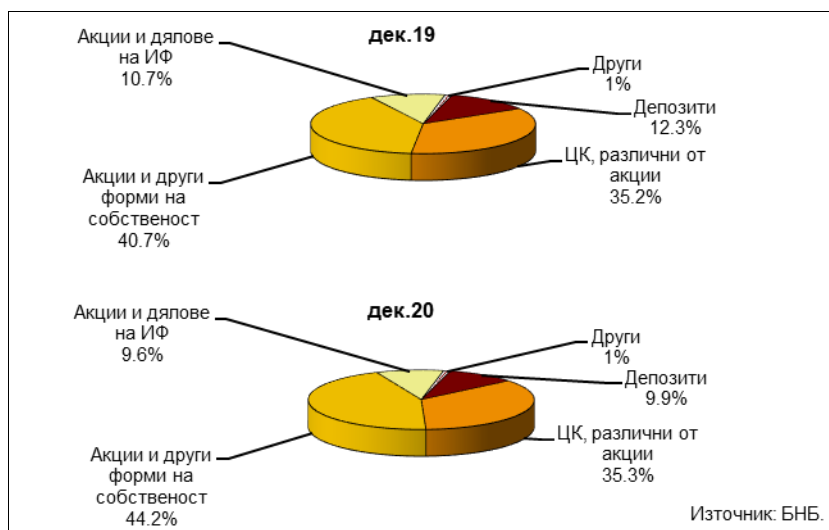
Графика 1

По отношение на **инструментите**, включени в портфейлите на *местните инвестиционни фондове*, към декември 2020 г. спрямо същия месец на 2019 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават с 92.6 млн. лева (13.3%) до 789.2 млн. лева, *депозитите* намаляват с 33.9 млн. лева (16.1%) до 176.7 млн. лева, а средствата, вложени в *ценни книжа, различни от акции*, нарастват с 26.8 млн. лева (4.5%) до 629.6 млн. лева. В сравнение със септември 2020 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават с 64.1 млн. лв. (8.8%), *депозитите* – с 13.7 млн. лева (8.4%), а инвестициите в *ценни книжа, различни от акции* – с 20.5 млн. лева (3.4%). Към края на декември 2020 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите имат *акциите и другите форми на собственост* – 44.2%, следвани от *ценните книжа, различни от акции* – 35.3% и *депозити* – 9.9%, при съответно 40.7%, 35.2% и 12.3% към края на декември 2019 г. Към септември 2020 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите също имат *акции и други форми на собственост* – 43.1%, следвани от *ценни книжа, различни от акции* – 36.2% и *акции и дялове на ИД и ДФ* – 10% .

Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по инструменти

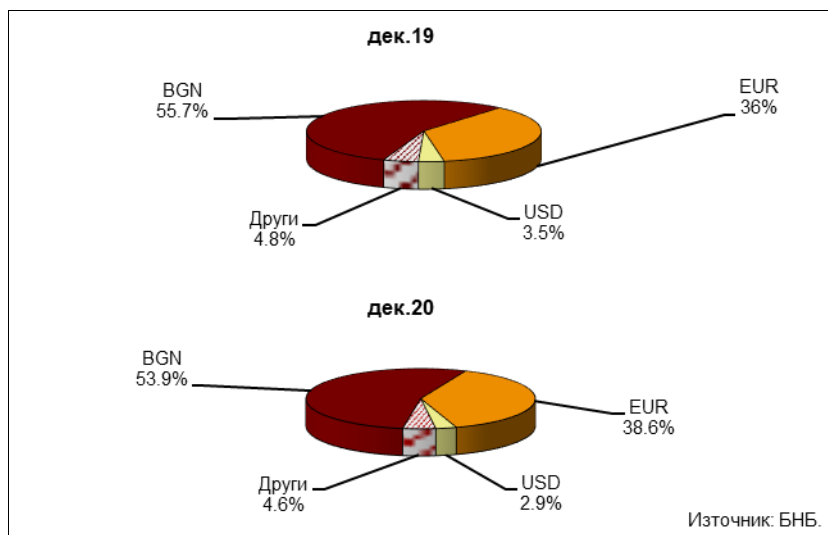
Графика 2

Към края на четвърто тримесечие на 2020 г. основен дял във **валутната структура** на активите на *местните инвестиционни фондове* имат средствата, деноминирани в **български лева** – 53.9% и в **евро** – 38.6%, при съответно 55.7% и 36% към декември 2019 г. Към септември 2020 г. активите, деноминирани в **български лева**, са 53.3%, а тези в **евро** – 39.1%.

Активи на местните инвестиционни фондове Структура по валути

Графика 3

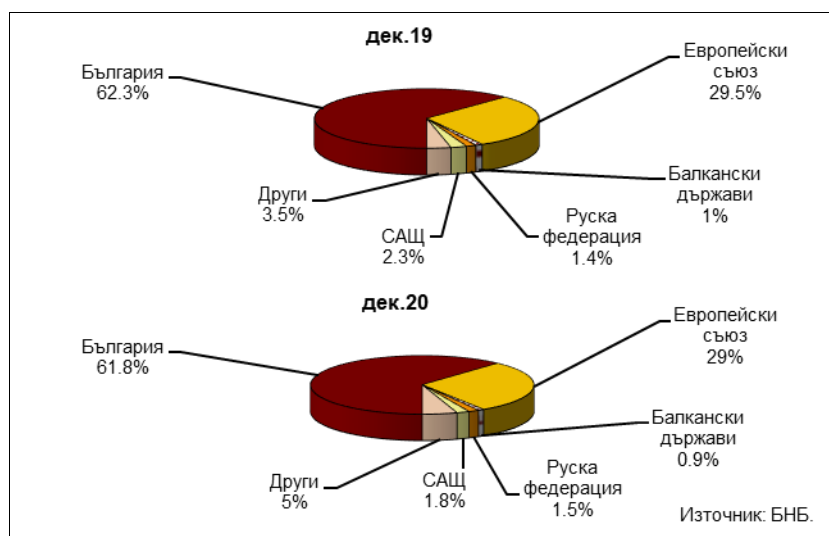
Географската структура на ценните книжа⁵ в активите на *местните инвестиционни фондове* показва, че към декември 2020 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база с 59.9 млн. лева (6.5%) до 983.1 млн. лева при 923.3 млн. лева към края на декември 2019 г., а в останалите държави от Европейския съюз⁶ нарастват с 23.3 млн. лева (5.3%) до 461 млн. лева при 437.8 млн. лева към края на декември 2019 г. В сравнение със септември 2020 г. инвестициите в България се увеличават с 50.1 млн. лева (5.4%), а в останалите държави от Европейския съюз – с 20 млн. лева (4.5%). Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти, е 61.8% към декември 2020 г. при 62.3% към края на декември 2019 г. и 62.1% към септември 2020 г. Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на останалите държави от Европейския съюз към декември 2020 г. е 29% при 29.5% към края на декември 2019 г. и 29.3% към септември 2020 година.

⁵ Ценните книжа включват: ценни книжа, различни от акции (АФ.33), акции и други форми на собственост (АФ.51) и акции и дялове, емитирани от инвестиционни дружества (ИД) и договорни фондове (ДФ) (АФ.52).

⁶ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.

Ценни книжа, притежавани от местните инвестиционни фондове
Географска структура

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

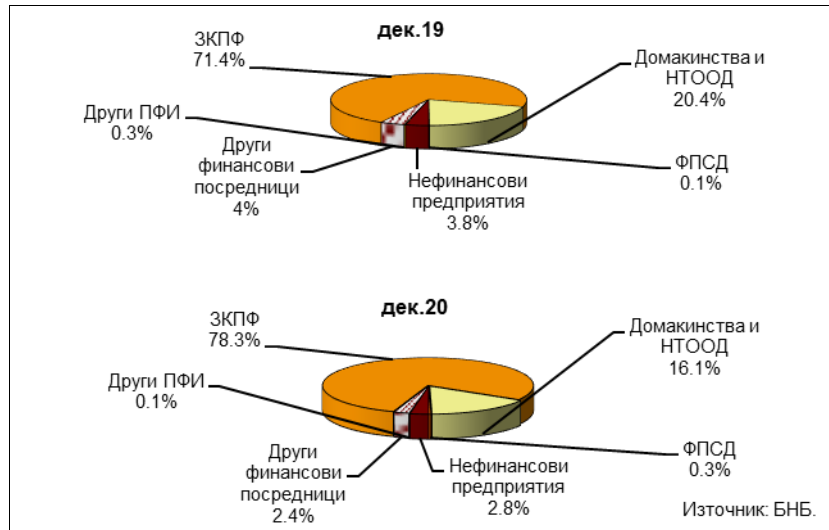
Към края на декември 2020 г. **привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове** са 4101.6 млн. лева. Спрямо същия месец на 2019 г. (2610.6 млн. лева), те нарастват с 1491.1 млн. лева (57.1%). В сравнение с края на септември 2020 г. (3565.8 млн. лева) размерът на пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към резиденти на България се увеличават с 535.8 млн. лева (15%).

По институционални сектори към края на четвърто тримесечие на 2020 г. задълженията на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* нарастват с 1346.8 млн. лева (72.2%) до 3211.3 млн. лева при 1864.5 млн. лева към декември 2019 г. Пасивите към сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства*, се увеличават със 126.1 млн. лева (23.7%) до 658.8 млн. лева към декември 2020 г. при 532.6 млн. лева към края на четвърто тримесечие на 2019 г. Спрямо септември 2020 г. пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* нарастват с 475.7 млн. лева (17.4%), а задълженията към сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата* – с 41.2 млн. лева (6.7%). Основни инвеститори в **чуждестранните инвестиционни фондове** към края на декември 2020 г. са *Застрахователните компании и пенсионните фондове* (78.3%) и *Домакинствата и нетърговските организации, обслужващи домакинствата* (16.1%). Към края на декември 2019 г. относителните дялове на двата сектора са съответно 71.4% и 20.4%, а към септември 2020 г. – 76.7% и 17.3%

Привлечени средства на резиденти в чуждестранните инвестиционни фондове

Структура по институционални сектори

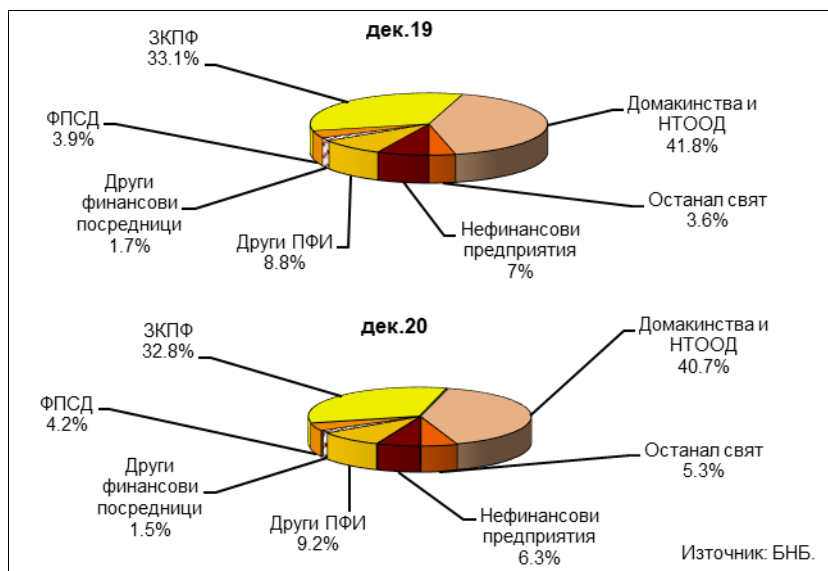
Графика 5

Към края на декември 2020 г. **пасивите на местните инвестиционни фондове** са 1785.4 млн. лева, като размерът на собствения им капитал е 1770.8 млн. лева. Към края на четвърто тримесечие на 2020 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** са 1676.9 млн. лева (94.7%), а към сектор *Останал свят* – 93.9 млн. лева (5.3%). Спрямо декември 2019 г. пасивите в собствения капитал към **резиденти** нарастват с 32.6 млн. лева (2%), а към **нерезиденти (сектор Останал свят)** се увеличават с 32.4 млн. лева (52.6%). **По институционални сектори** към декември 2020 г. спрямо същия месец на предходната година задълженията на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* се увеличават с 15.8 млн. лева (2.8%) до 581 млн. лева, а към сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства* нарастват със 7.3 млн. лева (1%) до 720.5 млн. лева. Спрямо септември 2020 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** нарастват със 76.3 млн. лева (4.8%), а към **нерезиденти** – с 19.4 млн. лева (26%). **По институционални сектори** към декември 2020 г. спрямо края на предходното тримесечие пасивите на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* нарастват с 27.2 млн. лева (4.9%), а задълженията към резиденти в сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата* – с 38.6 млн. лева (5.7%).

**Собствен капитал на местните инвестиционни фондове
Структура по институционални сектори**

Графика 6

Към края на декември 2020 г. с най-големи относителни дялове в собствения капитал **на местните инвестиционни фондове** са резидентните сектори *Домакинства и НТООД* (40.7%), *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (32.8%) и *Други ПФИ* (9.2%). Техните дялове към декември 2019 г. са съответно 41.8%, 33.1% и 8.8%. Относителният дял на сектор *Останал свят* (*нерезиденти*) е 5.3% от общия размер на собствения капитал към декември 2020 г. при относителен дял 3.6% към края на декември 2019 г. и 4.4% към септември 2020 г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

АКТИВИ

УПРАВЛЯВАНИ СРЕДСТВА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ВИДОВЕ ФОНДОВЕ ^{1,2}

Таблица 1

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	31.XII.2019 г.	30.IX.2020 г.	31.XII.2020 г.	31.XII.2019 г.	30.IX.2020 г.	31.XII.2020 г.
Инвестиционни фондове – общо	1095	1275	1407	4321.7	5247.0	5887.1
Чуждестранни инвестиционни фондове	964	1147	1278	2610.6	3565.8	4101.6
Местни инвестиционни фондове – общо	131	128	129	1711.1	1681.2	1785.4
Фондове, инвестиращи в акции	71	71	72	657.6	656.4	713.1
Фондове, инвестиращи в облигации	31	29	29	713.0	683.7	717.4
Балансирани фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	29	28	28	340.5	341.1	354.9

Предварителни данни за декември 2020 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип. За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Разделянето на инвестиционните фондове в представените групи е извършено в съответствие с Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ. В съответствие с тези изисквания разпределението се прави на основата на първоначално обявената инвестиционна политика в Проспектите за публично предлагане на дялове и структурата на портфейла по категория активи, както следва:
Фондовете, инвестиращи в акции, инвестират основно в *акции и други форми на собственост и финансови деривати* (рискови активи);
Фондовете, инвестиращи в облигации инвестират основно в *ценни книжа, различни от акции и депозити* (нерискови активи);
Балансирани фондове инвестират приблизително по равно в *рискови и нерискови активи*;
Фондовете, инвестиращи в недвижими имоти и други инвестират основно в *нефинансови и други активи*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ

Таблица 2

(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ¹ Структура по инструменти и валути	31.12.19 г.	31.03.20 г.	30.06.20 г.	30.09.20 г.	31.12.20 г.
По инструменти	1711.1	1602.2	1645.2	1681.2	1,785.4
Парични средства в каса (AF.21)	0.4	0.6	0.5	0.1	0.1
Депозити (AF.22 + AF.29)	210.6	171.3	173.0	163.0	176.7
Ценни книжа, различни от акции (AF.33)	602.7	587.6	586.6	609.1	629.6
Акции и други форми на собственост (AF.51)	696.6	660.1	682.6	725.0	789.2
Акции/дялове на ИД и ДФ (AF.52) ²	183.5	168.0	184.8	168.5	172.3
Нефинансови активи (AN)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови деривати (AF.34)	0.5	0.2	0.4	0.4	0.2
Други активи (AF.7)	16.8	14.4	17.3	15.1	17.4
По валути	1711.1	1602.2	1645.2	1681.2	1,785.4
BGN	952.5	881.5	906.2	895.4	962.9
EUR	616.0	592.1	599.8	657.5	688.3
USD	60.3	50.3	54.0	50.0	51.9
Други	82.3	78.2	85.2	78.4	82.3

Предварителни данни за декември 2020 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Акции и дялове, емитирани от инвестиционните дружества (ИД) и договорните фондове (ДФ).

СТРУКТУРА НА ПОРТФЕЙЛА ОТ ЦЕННИ КНИЖА В АКТИВА НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Таблица 3
(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ¹ Структура на портфейла от ценни книжа	31.12.19 г.	31.03.20 г.	31.06.20 г.	30.09.20г.	31.12.20г.
По групи страни ²	1482.8	1415.7	1454.0	1502.7	1591.0
България	923.3	896.4	917.0	933.0	983.1
Европейски съюз ³	437.8	395.5	409.6	441.0	461.0
Балкански държави ⁴	15.4	13.6	7.4	7.4	13.7
Руска федерация	21.2	25.4	25.8	25.7	24.1
САЩ	33.8	27.1	30.0	28.4	29.1
Други	51.3	57.8	64.3	67.1	80.0
По институционални сектори	1482.8	1415.7	1454.0	1502.7	1591.0
Нефинансови предприятия (S.11)	320.7	331.7	325.3	305.4	328.7
Други ПФИ (S.122)	39.1	31.1	20.1	27.7	27.3
Други финансови посредници (S.123)	335.7	318.0	345.1	392.0	418.8
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S.124)	78.7	77.8	87.7	72.4	74.7
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.128 + S.129)	1.1	1.2	1.2	1.0	1.0
Държавно управление (S.13)	148.0	136.6	137.5	134.5	132.7
Сектор <i>Останал свят</i> (S.2)	559.5	519.3	537.0	569.6	607.9

Предварителни данни за декември 2020 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.² Разпределението по групи страни е по страна на емитент за съответната емисия.³ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.⁴ Включва Турция, Сърбия, Черна гора, Македония, Албания и Херцеговина.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

ПАСИВИ

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ

Таблица 4
(млн. лв.)

ПАСИВИ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ¹	Институционален сектор по ЕСС ²⁰¹⁰	31.12.19 г.			30.09.20 г.			31.12.20 г.		
		ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ - ОБЩО		4321.7	4259.9	61.7	5247.0	5172.1	75.0	5,887.1	5,792.7	94.4
<i>Чуждестранни инвестиционни фондове</i>		2610.6	2610.6		3565.8	3565.8		4,101.6	4,101.6	
<i>Местни инвестиционни фондове</i>		1711.1	1649.4	61.7	1681.2	1606.3	75.0	1,785.4	1,691.0	94.4
ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		2610.6	2610.6		3565.8	3565.8		4,101.6	4,101.6	
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	99.0	99.0		97.7	97.7		115.1	115.1	
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	6.6	6.6		6.9	6.9		5.1	5.1	
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	104.4	104.4		96.2	96.2		97.4	97.4	
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	3.4	3.4		11.7	11.7		14.0	14.0	
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	1864.5	1864.5		2735.7	2735.7		3,211.3	3,211.3	
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	532.6	532.6		617.6	617.6		658.8	658.8	
МЕСТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		1711.1	1649.4	61.7	1681.2	1606.3	75.0	1,785.4	1,691.0	94.4
<i>Собствен капитал</i>		1705.8	1644.3	61.5	1675.1	1600.6	74.5	1,770.8	1676.9	93.9
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	121.7	120.1	1.6	121.6	107.0	14.6	126.1	110.8	15.3
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	178.5	150.4	28.1	188.1	159.0	29.1	194.5	163.1	31.4
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	40.3	29.5	10.8	38.1	26.2	11.9	39.4	27.3	12.0
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	66.0	66.0	0.0	72.8	72.8	0.0	74.2	74.2	0.0
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	569.3	565.2	4.1	553.9	553.8	0.1	594.0	581.0	13.0
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	730.0	713.1	16.9	700.6	681.9	18.8	742.6	720.5	22.2
<i>Заеми</i>		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Финансови деривати</i>		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Други</i>		5.3	5.1	0.2	6.1	5.6	0.5	14.6	14.2	0.5

Предварителни данни за декември 2020 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества, инвестиционните дружества от затворен тип и Централния депозитар.

За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.